

Redactare: Diana Geacăr
Tehnoredactare: Liviu Stoica
Corectură: Rodica Crețu
Design copertă: Andra Penescu

НЕЧИСТАЯ СИЛА
Валентин Пикуль

Copyright © Valentin Pikul, heirs and assigns, 2012
Copyright © LLC "Publishing House "VECHE", 2012
This translation of *Nechistaya sila* by Valentin Pikul is
published by arrangement with LLC "Publishing House
"VECHE", Moscow, Russia.

NECURATUL. RASPUTIN ȘI APUSUL UNEI LUMI

Valentin Pikul

Copyright © 2016 Editura ALLFA
Toate drepturile rezervate.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
PIKUL', VALENTIN SAVVICI

**Necuratul: Rasputin și apusul unei lumi / Valentin
Pikul; trad.: Antoaneta Olteanu. – București:
ALLFA, 2016**
2 vol.
ISBN 978-973-724-609-7
Vol. 1. – 2016. – ISBN 978-973-724-586-1

I. Olteanu, Antoaneta (trad.)

821.161.1-31=135.1

Grupul Editorial ALL:

Bd. Constructorilor nr. 20A, et. 3,
sector 6, cod 060512 – București
Tel.: 021 402 26 00
Fax: 021 402 26 10

www.all.ro

Editura ALLFA face parte din **Grupul Editorial ALL**.

[/editura.all](http://editura.all)
allcafe.ro

Valentin Pikul

NECURATUL

Rasputin și apusul unei lumi

Volumul I

Traducere din limba rusă și note de

Antoaneta Olteanu

Editor

Designer

Tipografie

Imprimantă

Cartier

Editor

Designer

Tipografie

Cum să se înțeleagă că într-o lume în care totul este preluat de tehnologia digitală și de informația pe care o aducem cu el, există încă un loc unde se pot întâlni tradiții și obiceiuri vechi? În Rusia imperială, chiar și în secolul XXI, există încă o lume în care se joacă jocuri de cărți, se citesc romane și se scriu poezii. Această lume este lumea teatrului, unde artiștii români și ruso-români își desfășoară activitatea, susținând astfel o tradiție importantă din istoria Rusiei. Cineva se să le lasă doar la teatru, ignorându-le, nu se poate să ignore și viața lor profesională și socială. Unde și cum se joacă jocuri de cărți și se scriu poezii, unde și cum se desfășoară activitatea teatrală, este cea mai interesantă parte a istoriei române. Cu toate că se joacă jocuri de cărți, se scriu poezii și se desfășoară activitatea teatrală, în mijlocul de cumpărături, valoarea cărora este cincisprezece ori mai mare decât cea a unei cărți de joc.

Într-o lume în care totul este preluat de tehnologia digitală și de informația pe care o aducem cu el, există încă un loc unde se pot întâlni tradiții și obiceiuri vechi. În Rusia imperială, chiar și în secolul XXI, există încă o lume în care se joacă jocuri de cărți, se citesc romane și se scriu poezii. Această lume este lumea teatrului, unde artiștii români și ruso-români își desfășoară activitatea, susținând astfel o tradiție importantă din istoria Rusiei. Cineva se să le lasă doar la teatru, ignorându-le, nu se poate să ignore și viața lor profesională și socială. Unde și cum se joacă jocuri de cărți și se scriu poezii, unde și cum se desfășoară activitatea teatrală, este cea mai interesantă parte a istoriei române. Cu toate că se joacă jocuri de cărți, se scriu poezii și se desfășoară activitatea teatrală, în mijlocul de cumpărături, valoarea cărora este cincisprezece ori mai mare decât cea a unei cărți de joc.

Ciprianu Klimov, care era un reprezentant al Imperiului Rus în ceea ce privește Selo de mărfuri și obiecte de lux, avea în proprietate o casă în care se joacă jocuri de cărți și se scriu poezii. Această casă era numită „Casăa lui Ciprianu Klimov” și se afla în centrul orașului Tarskoe Selo, unde se desfășoară activitatea teatrală.

Prolog

care ar putea fi epilog

Istoria veche a Rusiei s-a încheiat, a început cea modernă. Cu aripile întinse pe alei sau agitându-se în peșteri, bufnițele reacționii tipau înfundat... Prima care a dispărut a fost Matilda Kșesinskaia, o prim-balerină nu prea isteață, deosebită, cu o greutate de două puduri și treizeci și șase de funți¹ (un fulg al scenei ruseștil); multimea violentă a dezertorilor deja îi jefuise palatul, făcând praf grădinile legendare ale Semiramidei, unde, în căsuțe splendide, cântau păsări venite de peste mari și țări. Ziariștii omniprezanți au pus mâna pe agenda balerinei și astfel omul de rând aflat care erau cheltuielile zilnice ale uimitoarei femei:

Pălărie – 115 rubl.

Bacșis unei persoane – 7 cop.

Costum – 600 rubl.

Acid boric – 15 cop.

Cadou pentru Vovocika – 3 cop.

Cuplul imperial era ținut temporar în arest la Țarskoe Selo. La mitinguri, muncitorii cereau execuția lui „Nikolașka cel Sângeros”.

¹ Aproximativ patruzeci și opt de kilograme.

Anglia promisese că trimite un crucișător pentru Romanovi, iar Kerenski își exprimase dorința de a conduce personal familia imperială până la Murmansk. Pe sub ferestrele palatului, studenți cântau:

ALISA
Alisa trebuie să plece înapoi,
Adresa ei de corespondență e Hessen, Darmstadt,
Frau Alisa pleacă nach Rhein,
Frau Alisa, auf wiedersehen!

Cine ar fi crezut că nu demult se certau:

— Mănăstirea care o să fie construită deasupra mormântului neuitatului mucenic o să se numească aşa: Rasputinski! afirma țarina.

— Dragă Alice, îi răspundea soțul respectuos, dar o asemenea denumire o să fie interpretată greșit de popor, căci numele sună necuviincios.¹ E mai bine ca lăcașul să se numească Grigorievski.

— Nu, Rasputinski! insistă țarina. În Rusia sunt sute de mii de Grigorievi, dar Rasputin e numai unul...

S-au învoit ca mănăstirea să se numească Țarsko-selsko-Rasputinski. În fața arhitectului Zverev, împărăteasa și-a dezvăluit viziunea „ideală“ asupra viitoarei biserici: „Grigori a fost omorât în Petersburgul blestemat, de aceea mănăstirea Rasputinski trebuie să fie întoarsă spre capitală cu un perete fără urmă de restrucție. Iar fațada lăcașului, luminoasă și veselă, să fie îndreptată spre palatul meu...“

În 21 martie 1917, ziua de naștere a lui Rasputin, se pregăteau să pună fundația mănăstirii. Dar în februarie a izbucnit revoluția, dând peste cap planurile țarului. Se părea că se împlinise amenințarea recentă a lui Grișka, adresată țarilor: „Uite ce e! Dacă eu n-o să mai fiu, nici voi n-o să mai fiți.“ Așa a și fost: după uciderea lui Rasputin, țarul a mai rămas pe tron doar șaptezeci și patru de zile. Când armata urmează să fie nimicita, își îngroapă

steagurile, ca să nu intre pe mâna învingătorilor. Rasputin era în pământ, ca un steag al monarhiei căzute, și nimeni nu știa unde îi era mormântul. Locul îngropării fusese ascuns de Romanovi...

Căpitanul Klimov, care era responsabil de bateriile antiaeriene de la Țarskoe Selo, se plimba odată la marginea parcului. Din întâmplare, a dat peste o grămadă de scânduri și cărămizi pe zăpada înghețată – capela neterminată. Ofițerul i-a luminat cu un felinar bolțile și a observat o groapă neagră sub altar. Strecându-se în groapă, s-a trezit în subsolul capelei. Acolo se afla un sicriu mare și negru, aproape pătrat; pe capac avea o deschizătură ca un fel de hublou. Căpitanul a îndreptat lumina felinarului spre deschizătura aceea și atunci l-a văzut, în adâncurile neființei, groaznic și fantomatic, chiar pe Rasputin...

Klimov s-a dus la sovietul deputaților soldați.

— Sunt mulți proști în Rusia. Oare nu ajung experimentele psihologice rusești? Oare putem garanta că obscurantistii n-o să afle unde este Grișka, aşa cum am aflat eu? Trebuie să curmăm din față pelerinajul adeptilor lui Rasputin...

De treaba asta s-a apucat un soldat de la Divizia de Blindate, bolșevicul G. V. Elin (viitorul prim șef al trupelor de blindate ale tinerei Republii Sovietice). Îmbrăcat numai în piele neagră, scrâșnind din dinți plin de mânie, s-a hotărât să-l supună pe Rasputin unei execuții – unei execuții postume!

În ziua aceea, de serviciu la paza familiei imperiale era locotenentul Kiseliov. La bucătărie i se înmâna meniul de prânz pentru „cetățenii Romanov“.

— Supă de legume, citi Kiseliov mărsăluind pe coridoarele lungi, plăcinte și chiftele din pietroșel și orez, sănțele din legume, cașă moale și gogoși cu coacăze... Ce să spun, nu e rău deloc!

Ușile care duceau la apartamentele țarului se deschiseră.

— Cetățene țar, rosti locotenentul înmânându-i meniul, dați-mi voie să atrag atenția Înălțimii Voastre...

¹ În limba rusă, *rasputnii* înseamnă „om depravat“, „om fără căpătăi“.

Nikolai al II-lea lăsa jos bulevardierul *Ziarul albastru* (în care unii miniștri de-a lui apăreau după gratii, iar capetele altora atârnau în ștreang) și-i răspunse cu o voce stinsă locotenentului:

— Dar pe dumneavaoastră nu vă deranjează alăturarea astă aiuritoare a cuvintelor „cetățean“ și „țar“? De mi-ați spune mai simplu...

Voa să-l sfătuiască să i se adreseze cu prenumele și patronimicul, dar locotenentul Kiseliov îi înțelesе altfel spusele.

— Înălțimea Voastră, îi șopti aruncând o privire spre ușă, soldații din garnizoană au aflat de mormântul lui Rasputin, acum fac adunare pentru a decide ce să facă cu rămășițele lui...

Țarina, extrem de atentă, începu să vorbească repede cu soțul în engleză, apoi deodată, fără să facă vreo grimasă de durere, își smulse de pe deget un inel prețios, dăruit de regina Victoria a Angliei, și îl puse aproape cu forță pe degetul mic al locotenentului.

— Vă implor, bâigui ea, o să primiți tot ce doriti, numai salvați-l! Dumnezeu o să ne pedepsească pentru crima asta...

Starea țarinei „era într-adevăr groaznică, dar și mai groaznic era faptul că tresările nervoase ale feței și ale trupului în timpul discuției cu Kiseliov se încheiaseră cu o criză puternică de isterie“. Locotenentul sosi în fugă la capela când soldații trecuseră de la cazma, săpând în podeaua de piatră pentru a ajunge la mormânt. Kiseliov începu să protesteze:

— Oare printre voi sunt oameni care mai cred în Dumnezeu? Se mai găseau și astfel de oameni printre soldații revoluției.

— Credem în Dumnezeu, spuseră ei. Dar ce are Grișka de-a face cu asta? Doar nu jefuim un cimitir ca să ne îmbogățim. Nu vrem să păsim pe pământul în care se află leșul ăsta, asta-i tot!

Kiseliov dădu fuga la telefonul de serviciu și sună la Palatul Taurida, unde își avea sediul guvernul provizoriu. La celălalt capăt al firului se afla comisarul Voitinski:

— Mulțumesc! O să-i raporteze ministrului justiției Kerenski...

Dar sicriul cu Rasputin fusese deja scos de soldați pe străzi. Locuitorii care se îngrămadiseră să-l vadă aveau „dovezi materiale“ luate din mormânt. Printre ele, o Evanghelie în saftian scump și o icoană mică, modestă, legată cu o panglică de mătase, ca o cutie

de bomboane, un cadou pentru o onomastică. În partea de jos a icoanei, cu creion chimic, țarina scrisește numele ei și ale fetelor și se semnase mai jos „Vîrubova“. În jurul numelor erau scrise cuvintele: „Ale tale... Salvează-ne... și miluiește-ne.“ Începu o nouă adunare. Oratorii se urcaseră pe capacul sicriului, ca pe o tribună, și vorbeau despre ce forță uriașă, înfricoșătoare și animalică se află acolo, sub picioarele lor, dar ei, cetățeni ai Rusiei libere, o să calce în picioare curajoși forță aceea necurată, care nu va mai invia...

Iar la Palatul Taurida miniștrii erau în ședință.

— Este incredibil! fornăi Rodzianko. Dacă muncitorii din capitală o să afle că soldații l-au luat pe Rasputin, pot avea loc evenimente nedorite. Aleksandr Fedorici, care e opinia dumneavaoastră?

— Trebuie, răspunse Kerenski, să înăbuşim manifestația cu cadavrul pe strada Zabalkanski. Propun să fie luat cu forță sicriul și îngropat pe ascuns în cimitirul mănăstirii Novodevici...

Seara, lângă gara din Țarskoe Selo, G. V. Elin a opri un camion care se grăbea spre Petersburg, soldații l-au urcat pe Rasputin în bina mașinii și au pornit în mare viteză.

— Uite ce nu mai transportasem, spuse șoferul. Am dus și mobila chinezescă, și cacao braziliană, până și ornamente de pom, dar un mort... și mai e și Rasputin! Așa ceva nu mi s-a mai întâmplat. Apropo, voi unde trebuie să mergeți, băieți?

— Păi, nici noi nu știm. Dar tu, tu unde mergi, dragul meu?

— La garaj. Benz-ul ăsta e de la Ministerul Curții.

— Du-ne și pe noi acolo. Noaptea e un sfetnic bun...

Camionul cu sicriul lui Rasputin a intrat în garajul Ministerului Curții și a înnoptat acolo, în vecinătatea trăsuriilor luxoase, de nunătă, ale țarilor. Guvernul provizoriu a aflat în zori că sicriul cu trupul lui Rasputin tot mai circula pe străzi, de parcă soldații încă nu se hotărâseră ce să facă cu el, ceea ce i-a neliniștit pe miniștri. Rodzianko, care nu dormise de două zile, mâncă fără chef un sandwich cu brânză mucegăită și ocăra posomorât:

— Ce belea am eu cu Grișka acesta! Și-a făcut de cap cât a fost viu, iar acum, când e mort, tot nu-mi dă pace. Sunați odată undeva! Lămuriti situația. Trebuie să facem ceva cu păgânul ăsta!

Redactare: Diana Geacă
Tehnoredactare: Liviu Stoica
Corectură: Rodica Crețu
Design copertă: Andra Penescu

НЕЧИСТАЯ СИЛА

Валентин Пыкуль

Copyright © Valentin Pikul, heirs and assigns, 2012

Copyright © LLC "Publishing House "VECHE", 2012

This translation of *Nechistaya sila* by Valentin Pikul is published by arrangement with LLC "Publishing House "VECHE", Moscow, Russia.

NECURATUL. RASPUTIN ȘI APUSUL UNEI LUMI

Valentin Pikul

Copyright © 2016 Editura ALLFA

Toate drepturile rezervate.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
PIKUL', VALENTIN SAVVICI

Necuratul: Rasputin și apusul unei lumi / Valentin
Pikul; trad.: Antoaneta Olteanu. – București:
ALLFA, 2016

2 vol.

ISBN 978-973-724-609-7

Vol. 2. – 2016. – ISBN 978-973-724-606-6

I. Olteanu, Antoaneta (trad.)

821.161.1-31=135.1

Grupul Editorial ALL:

Bd. Constructorilor nr. 20A, et. 3,
sector 6, cod 060512 – București

Tel.: 021 402 26 00

Fax: 021 402 26 10

www.all.ro

Editura ALLFA face parte din Grupul Editorial ALL.

editura.all
allcafe.ro

Valentin Pikul

NECURATUL

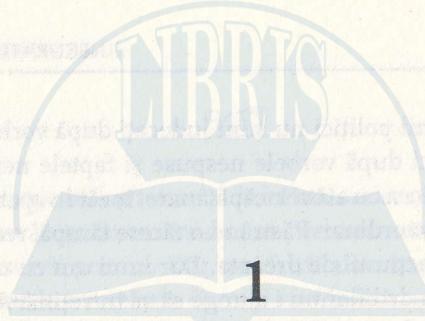
Rasputin și apusul unei lumi

Volumul II

Traducere din limba rusă și note de

Antoaneta Olteanu

ALL

1

Recrutarea agentilor

Pomanagiul o ducea atât de bine, atât de bine... că nici nu ne putem imagina! În timpurile noastre, revista *Voprosî istorii* a prezentat într-un mod grăitor stilul acela de viață greu de închipuit: „Apartamentul lui era, în același timp, capelă și salon, iar în el se întâlneau homosexuali din tot orașul... Mâncau, beau și înnoptau acolo câte doi în pat. Trecuseră pe acolo peste o mie de tineri, adesea luați de prinț chiar de pe stradă. Andronnikov se comporta suspect, dispărând cu cineva în camera de baie.“ O să completez eu: în liceele militare din Petersburg se dăduse un ucaz secret – prințul M. M. Andronnikov (Pomanagiul) trebuia să fie evitat! Dar, aşa cum se știe, suveranul, „un mare milostiv“, îi proteja pe pedești. Cum să spun, stătea de pază la casa familiei lor! Iar în lista lungă de nume făcută de țarină și de Vîrubova, în care toată omenirea se împărtea între „ai noștri“ și „ai lor“, homosexualii erau inclusi în secta secretă a „alor noștri“... Uneori îmi spun: n-au fost oameni, ci niște comici! După revoluție, un valet al prințului, un oarcare Kilter, a depus o mărturie despre Pomanagiu: „Aproape în fiecare zi lua de la bancă câte o mie. Vinul, alb și roșu, curgea în valuri. Am cumpărat odată dintr-un beci englezesc o mie de sticle de vin, care abia i-au ajuns pentru două săptămâni. De pe masă nu lipseau icre, batog, anșoa, torturi, salamuri scumpe și altele.“ De unde atâtă lux, cititorule? Se poate răspunde cu o altă întrebare: „Dar pentru ce dracu' mai exista slăvita cavalerie rusă?“

Caii cavaleriei sunt mereu răpuși de molime, iar pieile animalelor moarte costă puțin. Din ce ar mai fi făcut încălțări? În primăvara lui 1912, Pomanagiul a plecat în Turkestan, într-o altă deplasare a lui Suhomlinov. Au cumpărat ieftin niște pământuri frumoase în Fergana, cu bumbac și viță-de-vie, și le-au vândut pe sub mână pe niște prețuri nebunești... Acum e clar că Pomanagiul nu stătea cu mâna întinsă, înghețată, la trecători!

Odată a dat buzna la el în apartament directorul departamentului de poliție, Stepan Belețki... Nu, nu, cititorule! Nu te pripă să pui răul în față. Belețki era un bărbat perfect normal, fără inclinații decadente, un familist de excepție. Ce demon îl adusese acolo, nu știu. Dar îl adusese...

- Vreți să beți ceva? îl invită Pomanagiul.
- Nu se poate. Mâine am raport la ministrul
- Stătură de vorbă. Belețki spuse:
- Dar eu sunt un autodidact serios.
- Cum așa? se minună Pomanagiul.
- Imaginați-vă! Cum am ajuns la departamentul de poliție, am început să mă cultiv serios. și știți ce citesc?
- Edgar Poe?
- Ei, pe naiba... Citesc monografii serioase ale unor cunoscuți istorici ai revoluțiilor – de la Carlyle la Albert Vandal. Nu vă ascund, sunt interesat să știu ce se întâmplă în timpul revoluțiilor cu oameni ca mine... Soția îmi spune: „Stepan, nu te băga, o să pierzi!“ Dar eu m-am băgat deja. și nu mai pot să ies. Stau cufundat în gânduri și văd că pietrele de moară se învârt... Doar istoria ne arată că sfârșitul o să fie unul singur: te spânzură sau te împușcă. Nu știu ce e mai bine. Dar asta mă face să fiu combativ și fac orice să calc în picioare scânteile...
- Probabil ați obosit, îl compătimi Pomanagiul.
- Groaznic! Abia îmi mai târasc picioarele.
- Vreți?
- Ce?
- Ei... asta.
- N-am înțeles.

— Să vă odihniți, zic... Vreți? Să vă veniți în fire.

— Păi, nu mi-ar strica... Dar cum?

Pomanagiul îi dădu un praf într-o punguță de farmacie, îl dusese în baie și îl încuie acolo singur. Îi strigă prin ușă:

— Inspirați... totul o să se limpezească.

După ce inspiră, Stepan ieși pe corridor cu nasul alb.

— Dar cu ce m-ați servit? întrebă el curios.

— Cu puțină cocaine. Calitatea întâi.

— Păi, nu sunt prostituată. Măcar să mă fi prevenit...

— Viața e o chestie grea, cugetă prințul.

— Câtă agitație, cât chin, se întristă Stepan. Am deja patruzeci de ani. Dar ce lucruri bune am văzut în viața asta?

— Dar credeți că eu am văzut lucruri bune?

— Numai banalități! Și tot aștept să înceapă sărbătoarea...

— Da, vă e greu. Treceți pe la mine mai des.

— Mulțumesc. Cocaina chiar nu e rea, te limpezește.

Pomanagiul îl conduse la ușă.

— Știu o elevă de gimnaziu. Pe mine nu mă interesează, dar oamenii cunoșători spun că e tare pătimășă... chiar mușcă!

— Ce spuneți, ce spuneți! se sperie Belețki. Sunt un om cu principii morale ferme... Am o soție, aur curat. Eu sunt fiu de prăvăliaș, dar soția e nobilă, din familia Drupov, fiică de general... Să nu-mi mai propuneți aşa ceva!

Ușa se închise, dar Pomanagiul, din experiență, știa că Belețki o să mai intre de multe ori pe ea. Prințul nu suporta femeile, iar bordelul lui era vizitat numai de Natalia Illarionovna Cervinskaia.

De unde apăruse ea? Ooo, dama asta e demnă de atenție... Să începem prin a spune că era verișoara primului soț al Ekaterinei Suhomlinova. La procesul de divorț, l-a susținut mai întâi pe fratele ei, Butovici, dar apoi, după ce a evaluat avantajele prieteniei cu ministrul, a schimbat tabăra și a trecut de partea Suhomlinovilor. Conform documentelor, Cervinskaia pare a fi o femeie vicleană,

care dorește să ia de la viață tot mai mult și tot mai bun, lucru caracteristic unor firi burgheze. Duduiță săracă din provincie, era tare pretențioasă și, ca orice absolventă a Institutului Smolnii, numea rușinată ouăle „fructe de găină“. Femeie deja matură, care iubise puțin (dar era tare iubită), avea un apetit nestăvilit, de lup, pentru plăcerile tinereții... La marele banchet de la Ministerul de Război n-a avut noroc, căci Suhomlinov nu i-a găsit o funcție pentru femei. Cervinskaia a fost luată de Altschuller în bioului. Dar asta, desigur, e puțin pentru o femeie care îmbătrânește și trăiește ca pe ace, cu presimțirea că undeva încă Tânjește după ea vreun prinț de basm, care va cădea la picioarele ei și-i va cere o noapte de iubire. Îmbrăcată din pomenile lui Altschuller, cu un lux lipsit de gust, madam Cervinskaia lua chitară cu panglică scumpă și apartamentul ministrului se umplea de cântecul leoacei care Tânjea în cătunul din regiunea Konotop și se numea Utopa:

Mergi beată, mergi palidă
Pe străzile întunecoase, singură de tot,
Tî se ivesc o plăcuță de aramă
Și draperiile albastre de la fereastra lui...

În căutarea unor senzații tari, Cervinskaia a dat buzna în Anglikii Prospekt, unde, pe atunci, locuia Grișka Rasputin. Ce a fost între ei (și dacă a fost, de fapt, ceva), nu pot să-mi explic.¹ Dar femeia i-a povestit aşa generalului Suhomlinov:

— Grigori și-a dat seama că sunt singura femeie din lume asupra căreia, ca bărbat, nu are nicio influență. Din moment ce a avut un eșec, și-a luat labele de pe mine și ne-am apucat să bem ceai, ca niște amibe asexuate... Vreți să vă fac cunoștință cu el?

Suhomlinov dădu îngrozit din mâini.

— Orice, dar nu cu monstrul ăsta...

¹ În cunoscuta carte *Rasputin und die Frauen* (Berlin, 1927) apare un tabel curios al relațiilor lui Rasputin cu societatea din capitală; acolo, printre „admiratoare“ lui fidele, e trecută și N. I. Cervinskaia. (N. a.)